

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXI.

ZATURDAG den 21sten SEPTEMBER 1833.

N. 38.

VERVOLG VAN UITTREKSELS UIT HAARLEMSCHE COURANTEN.

's Gravenhage, Junij 4.—Den 31sten Mei heeft Z. M. de Koning een besluit geteekend, inhoudende, dat aan allen, die zich, tijdens het beleg der citadel van Antwerpen, in de maand December 1832, op die sterkte en byliggende forten, aan het Vlaamsche-hoofd, Bruyght, Zwijndrecht en Anstruweel, mitagaders op de flotille op de Schelde voor Antwerpen, hebben bevonden, eene bronzen medaille zal worden toegereikt, ten einde aan hen een openlyk bewijs van aandenken te verleenen. Op de voorzyde dier medaille zal de genoemde sterkte in de gedaante van eenen vyfhoek worden afgebeeld en daarin de woorden *citadel van Antwerpen* geplaatst, terwijl op de keerzyde in eenen lauwerkrans, van boven gesloten en gedekt door 's Konings gekroond naameyfer, de woorden *December 1832* het tydskip zullen berinneren, gedurende hetwelk onze krygsmagt zoo roemryk een allerbevigst en altoos gedenkwaardig beleg heeft uitgestaan. De medaille zal worden gedragen aan een nassausch blaauw lint; het lint zal nimmer zonder de medaille mogen worden gedragen. Dit eere-teeken zal, dadelijk na de vervaardiging, worden uitgereikt aan alle daarop regt hebbenden, die zich oordeelde wederom in het lande bevinden.

Bij een tweede besluit van dezelfde dagteekening heeft de Koning bepaald, dat voortaan, wanneer belangryke gebeurtenissen of eervolle wapenfeiten plaats vinden, een algemeen onderscheidingsteeken zal kunnen worden geschonken aan hen die daaraan deel nemen en zich onberispelyk hebben gedragen. Dit algemeene onderscheidingsteeken zal bestaan in eene gesp of plaat van brons, van eene langwerpige vierkante gedaante, waarop *en relief* in eenen lauwerkrans zoodanig kort opschrift zal worden gesteld als de omstandigheden, waarvoor het dienen of welke het aanduiden moet, zullen komen te vorderen. De bedoelde gesp of plaat zal worden gedragen aan het lint van het metalen-kruis. In den aanhef van dit koninklyk besluit komt het volgende voor: "Indien de byzondere omstandigheden, welke het beleg der citadel van Antwerpen voorafgegaan, vergezeld en achtervolgd hebben, zoowel als het kloekmoedig en standvastig gedrag dergenen, welke tot hare verdediging hebben bygedragen, ons aanleiding gaven, om daarvoor alsnog een afzonderlyk eere-teeken in te stellen, hebben wy echter te dezer gelegenheid onze aandacht gevestigd op het wenschelyke om een meer algemeen onderscheidings-teeken voor volgende gebeurtenissen van dien aard te bepalen, waardoor het al te zeer vermenigvuldigen van byzondere eere-teekenen, op eene gepaste wyze, kan worden voorgekomen."

— In de aanspraak, welke door den president der nederl. handelmaatschappij, by de opening der gewone jaarlyksche byeenkomst van den raad dier maatschappij, op den 3den dezer te Amsterdam gehouden is, komen onder andere de volgende zinsnedden voor:

"De gunstige uitslag der handelingen, gedurende het afgelopen boekjaar, heeft dien van het vorige tydvak nog aanmerkelyk overtroffen.

"De ruime aftrek, dien de koloniale voortbrengselen, gedurende een gedeelte

van het verloop jaar, op onze, door a. n. merkelyke buitenlandsche commissien verlevendigde, markten hebben gevonden, en de verbeterde pryzen, welke dienvolgens door onzen handel hebben kunnen besteed worden, stelden de directie in staat, om een aanzienlyk gedeelte der goederen, by de maatschappij, zoo van ouden als nieuwen aanvoer voorhanden, tot voordeelige pryzen af te zetten.

"Deze omstandigheden hebben eene zoo gunstige uitwerking op den staat der winst- en verlies-rekening van de maatschappij gehad, dat, niettegenstaande den win gunstigen stand, waarin zich onze markten, gedurende het laatste gedeelte van het vorige jaar, bevonden, de winsten der maatschappij, blykens de thans aan uwe goedkeuring onderworpen belans, na aftrek van f1,057,500, aan betaalde interessen, de verliezen met f1,978,590,36½ hebben overtroffen; van welk bedrag f982,897,70½ ter geheele wederaanvulling van het kapitaal, door de 23,500 aandelen vertegenwoordigd, zullen strekken, terwijl f995,962,66 aan den Koning zullen worden teruggekeerd, in minnering der betaaldingen, door Z. M. in vorige jaren, ter zake der garantie van de interessen, gedaan.

"De handel der maatschappij op onze Oost-Indische bezittingen en de daarmede in betrekking staande gewesten is in het afgelopen jaar wederom zeer levendig geweest, tot op het tydskip der belemmeringen, door de maatregelen der fransche en engelsche gouvernementen daarin te weeg gebragt.

"Op Java, waar de bevolking thans de gunstige gevolgen der gevestigde rust en orde geniet, en waar de verhoogde waarde der producten zich allervoordeeligt gevoelen doet, zyn de vorderingen door de nieuwe cultuur gemaakt, zichtbaar geweest.

"Door de maatschappij waren, op het tydskip toen het embargo onze nationale scheepvaart kwam stuiten, 49 schepen, metende 12,440 lasten, bevracht: waarvan echter 11 budems, uithoofde der omstandigheden, in onze havens zyn teruggebleven. In 1831 waren er 43, metende 10,800 lasten, bevracht. Het gunstige uitzigt, door de vermeerdering der cultuur op Java, voor onze scheepvaart geopend, zal der directie waarschyfelyk aanleiding geven, om weldra zoodanige maatregelen, ter vernieuwde aanmoediging van den scheepsbouw, in werking te brengen, als waartoe zy, na de vervulling harer vorige toezeggingen van bevrachting voor twee achtereenvolgende reizen, eerlang gelegenheid hebben zal.

"De door de maatschappij uitgevoerde goederen, die in 1831 f1,280,000 bedroegen, hebben in het laatste jaar een bedrag, daaraan nagenoeg gelyk uitgemaakt.

"De retouren, voor de maatschappij, in onze havens aangebragt, hebben, even als in het vorig boekjaar, eene som van f7,200,000 bedragen, waarbij echter dient in acht genomen te worden, dat, zoo dezelve reeds

in 1831, door een voordeeligen verkoop alhier, veel boven de factuurswaarde opbragten, dit in het afgelopen jaar nog meer het geval is geweest."

Omtrent de voortbrengselen onzer nyverheid, aan welke onze oost-indische bezittingen eenen belangryken uitweg aanbieden, wordt op eene gunstige wyze in deze aanspraak gewag gemaakt van de vervaardiging van bonte katoenen in onderscheidene plaatsen der provincie Overryssel; van het weven van witte katoenen stoffen (calicots) in verschillende streken des Ryks; van het vervaardigen der koffyzakken, welke de maatschappij voor hare behoefte op Java weleer in eene aanzienlyke hoeveelheid uit Belgie trok, te Oldenzaal;—van het spinnen der ruwe katoenen, in welk opzigt men het thans reeds zoo ver gebragt heeft, dat dezelve kunnen geleverd worden tot mindere pryzen, dan welke te Gend, vóór den opstand, betaald werden.—Voorts behelst de aanspraak omtrent deze aangelegenheid nog het volgende:

"Ten einde voorloopig in het ongenoegzame der met de hand te weven goederen te voorzien, wordt thans te Haarlem een belangryk etablissement opgericht, dat tevens, en wel naderhand voornamelyk, zal moeten dienen tot het bleken en verder opmaken der vervaardigde katoenen lynwaden. Met het daarstellen eener dusdanige inrigting, zonder welke de vervaardigde goederen niet in eenen voor de Indië geschikten staat gebragt kunnen worden, is een groote stap gedaan en eene zwaarigheid weggenomen, die anderszins den goeden uitslag onzer pogingen onmogelyk zoude hebben gemaakt. Door het gouvernement ondersteund en, ten gevolge der toezegging van de directie, van een genoegzaam debiet verzekerd, zal deze inrigting, daargesteld door een man wiens ervarenheid en kunde, door het volkomen slagen van eene vorige dergelyke onderneming, bewezen is, op eenen gewenschten en vasten voet tot stand komen.

"Wanneer men, in het algemeen, het oog vestigt, op de geschiktheid van ons vaderland, om in de uitgestrekte en gedurige behoefte van onze indische bevolking te voorzien, welke aan de directie uit zoo vele genomene proeven gebleken is; op de zekerheid van een geregeld debiet, welke de bestellingen der maatschappij aan de fabrikanten kunnen verschaffen; op de bescherming, ondersteuning en aanmoediging van een gouvernement, dat steeds onvermoeid de belangen der nationale nyverheid ter harte neemt; dan levert dit alles voorzeker eenen voldoende grond op voor de verwachting, dat de pogingen, ten voordeele van onze nyverheid aangewend, vruchtbaar zullen zyn, en dat de uitkomst, binnen weinige jaren, zal doen zien, wat, ook in dit opzigt, een volk vermag, hetwelk gedurige bewyzen heeft gegeven, dat het in arbeidzaamheid, moed en volharding voor zyne voorouders niet behoeft te wyken."

FRANKRYK.

Parys, Juny 21.—In berichten uit Madrid van 12 Mei wordt gemeld, dat Koning Ferdinand, geheel hersteld, onder het vreugdegejuich der menigte, in het Prado heeft gewandeld; men sprak van pogingen, door dien monarch aangewend, om zyne toetreding tot den infant D. Carlos te bewerken. — Madrid was reeds vol vreemdelingen, ter zake der aanstaande zamenkomst der Cortes, welke zyn opgeroepen om den eed afteleggen aan de nieuwe verordeningen op de troons opvolging. De minister de Zea genoot steeds het vertrouwen des Konings, en hield zich overtuigd van in dezen eenen tegenstand van de zyde der geestelykheid te wachten te hebben. Voor het overige rekende men het aantal der ryk uitgedoschte militairen in en om Madrid, op 25000 man; deze opgave schynt echter een weinig overdreven te zyn.

Juny, 28.—Tot dus verre heeft men, naar het schynt, geene officiële berichten uit Madrid, nopens het afleggen van den eed door de Cortes des Ryks aan de nieuwe verordeningen nopens de troonsopvolging, bekend gemaakt.

Naar luid van een byzonderen brief is de optogt rustig volbragt. Volgens dit bericht liet het zich aanzien, als of de menigte weinig deel zoude hebben genomen aan de plegtigheid, doch had zeker liberaal genootschap een aantal proclamation verspreid, waarin voorkwam, dat de staatkunde des Konings en der Koningin in deze aanleggenheid allezins bevorderlyk was voor de burgerlyke vryheid, en zoude zulks de geestdrift van den burgerstand eenigzins hebben opgewekt, en dat het niet aan toejuiching had ontbroken. (Het bestaan echter van dergelyk genootschap, in de hoofdstad van Spanje onder het bewind van den minister de Zea, en het verbreiden van proclamation door dit ligchaam klinkt zoo zonderling, dat men deswegens nadere bevestiging dient afte-wachten.)

Het aantal troepen, in Madrid vereenigd, wordt in deze berichten op 17000 man gerekend. Buitendien had ook de politie een aantal personen in hare dienst genomen, ten einde de rust, onder de hand, te helpen handhaven.

Al de vreemde gezanten zyn by den optogt tegenwoordig geweest, met uitzondering van den napolitaansche ambassadeur, en wel uithoofde zyn meester reeds in 1829 tegen de afschaffing van de salische wet, als verkortende zyne verkrogene regten, had geprotesteerd.

Men verzekert by herhaling, dat het bewind berichten heeft tot den 22sten, en dat daaruit zoude blyken, dat de party der zoogenaamde apostolijken, of carlisten, den 21sten, des avonds in de daad eens poging had aangewend, om wanorde te stichten, doch dat dozelve, zonder veel moeite, was veydeld, en dat in de provincien, even als in Madrid, de meest gestrengte maatregelen waren genomen, om de orde te handhaven.

DUITSCHLAND.

Frankfort, Juny 26.—Te Munchen zyn dezer dagen, geheel onverwacht, by verscheidene studenten huiszoekingen gedaan. Men zegt, dat by die gelegenheid niet alleen veel wapentuig, maar ook belangryke briefwisselingen gevonden zyn.

—In berichten uit Berlyn, welke van eene goed onderrigte zyde afkomstig schynen te wezen, wordt gewaagd van eene mededeeling, die door het britsche kabinet aan de pruisische regering zoude gedaan zyn omtrent de portugiesche aangelegenheden, de welke zoude inhouden, dat, indien de stryd tusschen D. Miguel en D. Pedro niet binnen een bepaalden tyd mogt zyn afgeploopen, Engeland zich genoopt zou zien, om tusschenbeide te komen. De berichtgever stelt deze verklaring in verband met de bekende motie van den hertog van Wellington betrekkelijk Portugal, en meent, dat die motie wellicht heeft gestrekt, om de britsche regering als het ware te noodzaken om openlyk voor D. Pedro party te kiezen. Hy ontkent niet, dat eene dergelyke openlyke omhelzing van de zaak der constitutionelen door Engeland, onvorwyld de gewapende tusschenkomst van Spanje ten gevolge zoude kunnen hebben, en het geheele schiereiland te gelyker tyd in eenen burgerkryg en in eenen buitenlandschen oorlog zoude kunnen slepen, doch hy merkt ook aan, dat de hertog gewis deze kans berekend zal hebben, en daarby gedachtig zal zyn geweest aan het hem volkomen bekende karakter der Spanjaarden en Portugezen en aan derzelver gehechtheid aan de legitime regten.

Gouvernements Secretary,
den 1 September 1833.

DE HoogEd. Gestr. Heer Directeur over de kolonie Curaçao, Bonaire en Aruba, heeft by dispositie van den 26 Augustus li. No. 443, de Heeren A. L. S. MULLER en J. F. NEUMAN w. z. tot Drukkers voor het Gouvernement alhier aangesteld, om op heden in functie te treden.

De Gouvernements Secretaris,
W. PRINCE.

Gouvernements Secretary,
Curaçao den 20 September 1833.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Directeur dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week eindigende den 28 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 15½ Onzen wegen, en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde ransche brood van den voormelden prys, een once minder mogen wegen; op ponne als by de Publicatie van den 16den Maart 1824 is vastgesteld.

De Gouvernements Secretaris,
W. PRINCE.

Gouvernements Secretary,
Curaçao den 13 September 1833.

DE Gouvernements Secretaris, ala ten deze door den HoogEd. Gestr. Heer Directeur dezer kolonie gekwalificeerd zynde, roept hierby op de familie van wyl. Johan Heinrich Kuhlman, dewelke op dit eiland is gehuwd geweest met Maria Elizabeth Vos, ten einde by hem Gouvernements Secretarister voormelde Secretarist berigt te bekomen, betreffende zeker erfdel aan de erfgenamen van den gen: J. H. Kuhlman toekomende en welk berustende is in handen van den Heer Mink, koopman te Varel.

De Gouvernements Secretaris,
W. PRINCE.

BEKENDMAKING.

ALZOO DANIEL SIMON, zich aan den Raad van Policie alhier vervoegd heeft, met verzoek om te mogen verkrygen brieven van manumissie voor de hem in eigendom aankomende Slaven met namen GUILLELMA HENRICA, IGNATIUS ALEXANDER en GORGONIA JULIA, zoo is het dat de gemelde Raad van Policie goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk die eenig regt of pretentie op de genoemde Slaven moet sustineren, op te reepen, om binnen den tyd van drie weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen of Couranten zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarie aantekening te doen; zullende na verloop van dien tyd, de verzochte brieven van manumissie verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
W. PRINCE.

Den 19 September 1833.

OPROEPING.

TER voorkoming, indien mogelyk, van het bezigen van regtsmiddelen tegen zoodanige bloedverwanten en andere betrekkingen aanvaard hebbende de lyken der genen die sedert de afkondiging van de wet betrekkelijk het heffen der belasting op de erfvolgingen, gearresteerd te Paramaribo den 1 Juny 1830 en alhier gepubliceerd den 3 September van dat jaar, op dit eiland, overleden zyn, en van welker nalatenschappen geene memorien van aangifte, noch ook negatieve verklaringen dat de overledenen geene bezittingen hebben nagelaten, als nog zyn ingeleverd, zoo heeft de ondergetoekende het dienstig geoordeeld de genen welke zich bemoeid of ingelaten hebben met het aanvaarden en begraven der lyken van personen sedert den 3 September 1830 alhier overleden, en van welker nalatenschappen geene memorien van aangifte noch ook negatieve verklaringen dat er geene bezittingen zyn nagelaten, als nog ingeleverd zyn geworden, by deze oproepen, om, zonder langer verwyf aan deze verplichting te komen voldoen, op ponne van aansprakelyk gehouden te worden voor de boete van honderd guldens by de wet op dat verzuim gesteld.

De Algemeene Ontvanger, belast met de perceptie der belasting op de erfvolgingen,
C. L. VAN UYTRECHT.

Den 20 September 1833.

WAARSCHUWING.

DE Commissaris van Policie ad-interim, belast met het Publiek Ministerie, hierby aan het geëerde publiek bekend makende dat hem zyn ter hand gesteld de Lysten van al de genen welke tot nog toe in gebreke zyn gebleven de belastingen op eigendommen en bezittingen en op het personeel en mobilaire voor de twee eerste termynen en de contributie tot instandhouding der Schuttery over dit loopend jaar, aan te zuiveren, geeft by deze aan alle zoodanige belasting of contributie schulden te kennen, dat wanneer zy binnen den tyd van acht dagen de door hen verschuldigde belastingen en contributien niet komen afbetalen, de geregtelyke invordering daarvan zal moeten plaats hebben.

De Commissaris voornoemd,
C. C. RÖMER.

Den 13 September 1833.

DE ondergetoekende van voornemen zynde, in den loop der aanstaande maand, van dit eiland naar Nieuw York te vertrekken, verzoekt al de genen die van hem iets te vorderen hebben hunne rekeningen ter voldoening in te zenden; terwyl hy tevens zeer vriendelyk al de genen die aan hem schuldlyk zyn verzoekt, om betaling te komen doen, daar hy anderszins in de onaangename verplichting zal gebragt worden, om tegen de nalatigen, zonder onderscheid van persoon, regtsmiddelen te bezigen.

O. M. DACOSTA.

Den 20 September 1833.

THE undersigned intends leaving the island in the current of next month, for New York, de request all persons who have any claims against him to produce them for payment, and he most friendly requests all who are indebted to him to come forward and make payment, or he shall be under the disagreeable necessity of forcing the same by law, without distinction.

O. M. DACOSTA.

September 20, 1833.

Edictale Citatie!

KRACHTENS appointement van den Edelen Achtbaren Raad van Civile en Criminele Justitie, de dato 13den Augustus dezes jaars, gevolgd op het door den Weledelen Heer G. F. LENZ, in kwaliteit als Testamentaire Exeuteur in den Boedel en Nalatenschap van wyl. JOSE MARIA SIERRA, alhier gewoond en overleden, gepresenteerd rekwest.

Doet gemelde Weledelo Heer G. F. LENZ, in kwaliteit voornoemd, allen en een iegelyk zoo hier te lande als elders woonachtig,

ADVERTEEREN:

dat de genen die vermenen mogten eenige actie of pretentie ten laste van gemelden boedel te hebben, gehouden zullen zyn, dozelve hunne actien en pretentien, binnen den tyd van acht dagen van heden afgerekend, voor zoo veel de op dit eiland woonachtigen betreft, en de buitenlandsche, binnen drie maanden, mede van heden afgerekend, aan gemelden Heer G. F. LENZ, op en aan te geven, ten einde voornoemden Boedel tot finale likwiditeit kan worden gebragt.

DAGVAARDEnde al de genen die van zulks te doen in gebreken blyven, voor den Edelen Achtbaren Raad van Civile en Criminele Justitie voornoemd, staande rolle, om aldaar hunne actien en pretentien, met de behoorlyke verificatien in te brengen, op ponne dat tegen de non comparanten zal worden geprocedeerd by default en verstek van actie.

Aldus voor de eerste maal gepubliceerd in het Fort Amsterdam en in de Willemstad op Curaçao den 9den September 1833.

Den 16den dito voor de tweede maal.
J. C. HUECK, Dr. & Geregt. Bode.
(Get.) GAERSTE, Procureur.

Edictale Citatie!

KRACHTENS appointement van den Edelen Achtbaren Raad van Civile en Criminele Justitie, de dato 10den September dezes jaars, gevolgd op het door de Heeren JOSIAS, JEUDAH, ELIAO en ISAC ABINUN DE LIMA, in kwaliteit als Testamentaire Exeuteurs in den Boedel en Nalatenschap van wyl. den Heer HAIM ABINUN DE LIMA, alhier gewoond en overleden, gepresenteerd rekwest.

Doet gemelde Heeren JOSIAS, JEUDAH, ELIAO en ISAC ABINUN DE LIMA, in hunne voornoemde kwaliteit, allen en een iegelyk, zoo hier te lande als in Europa of elders wonende, adverteren:

Dat de genen die vermenen mogten eenige actie of pretentie ten laste gemelden boedel of ten laste van de alhier geëxteert hebbende nominale firma van DE LIMA & ZOON, te hebben, gehouden zullen zyn dozelve hunne actien en pretentien binnen den tyd van acht dagen, van heden afgerekend, voor zoo verre de op dit eiland woonachtigen betreft, en, de in Europa of elders wonende, binnen den tyd van twaalf maanden, mede van heden afgerekend, aan de genoemde Exeuteurs op en aan te geven, ten einde den Boedel tot finale likwiditeit kan worden gebragt.

DAGVAARDEnde zy Heeren Exeuteurs al de genen die van des te doen in gebreken blyven, voor den Edelen Achtbaren Raad van Civile en Criminele Justitie voormeld, ter rolle van Commissarissen uit denzelve, om aldaar, staande rolle, hunne actien en pretentien, met de behoorlyke verificatien in te brengen, op ponne dat tegen de non comparanten zal worden geprocedeerd by default en verstek van actie.

Aldus voor de eerste maal gepubliceerd in het Fort Amsterdam en in de Willemstad op Curaçao den 12den September 1833.

Den 19 dito voor de tweede maal.
J. C. HUECK, Dr. & Geregt. Bode.
(Get.) GAERSTE, Procureur.

OPROEPING.

TER voldoening aan het besluit van den Edelen Achtbaren Raad van Policie dd. 4 September dezes jaars, gevolgd op het door OLEANA FRANCISCA LEVY, SUSANNA EMERENTIA BRUGMAN, MARIA ISABELLA BRUGMAN en GEERTRUIDA CATHARINA VEERIS gepresenteerd rekwest, worden hierby opgeroepen al de genen die vermenen mogten gelyk of beter regt dan zyliden te hebben in en op het Tuinje de VRYHEID, gelegen alhier in de Middel Divisie, ten einde binnen den tyd van drie maanden van heden afgerekend, hun regt behoorlyk te doen gelden; zullende ingeval binnen den bepaalden tyd geene wettige oppositie tegen den verkoop ter Gouvernements Secretarie gedaan worde, over het gemelde Tuinje worden gedisponeerd. Curaçao den 13 September 1833.

L Y S T

van de ter Gouvernements Secretary liggende onafgehaalde brieven sedert den 13 tot den 19 September 1833.

Jose Herickio	Manuel Juquin Bello y Ortiz
Dw. Elizabeth Kooms	A Matthey
Jacobus Sterling	Jose Anton. de Echenagucia
Estel Quon y Enrique	Martina Mayn
Mariantonia de Pool	Jane W Dietz
Juan Miguel Amiana	Jaletha Huthings
Marta Lopez	Gebroeders Laufer
Marta Ugonia	

Curaçao den 20 September 1833.

De 1e. Commis ter Gouvernements Secretary,
belast met de Post Directie,
H. KIKKERT.

BEVALLEN op laatstleden Dingsdag den 17 dezer, Mevrouw de Echtgenoot van den Weled. Gestr. Heer Mr. C. C. RÖMER, van een Zoonkje.

OVERLEDEN op laatstleden Donderdag den 19 dezer, Vrouwe SARA BRIARD SCHOTBORGH, Echtgenoot van den Weled. Gestr. Heer Ridder H. W. DE QUARTEL, Kapitein ter Zee in dienst van Z. M. den Koning der Nederlanden.

CURACAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—SEPTEMBER.

14. bark Generaal Borras, Martinez,	Adicora
16. saluche Tunante, Alvarez,	La Guayra
17. golet Superiore, Christ,	St. Domingo
— Dorothea, De Lange,	Aruba
19. — Dorothea, Lopez,	Puerto Cabello
bark Isabella, Fesra,	dito
golet Minx, Gonville,	Bonaire
brik Dromo, Budd,	Nieuw York
20. boot Carmen, Carmen,	Tocuyo
golet Amable Lucia, Diedenhoven,	Maracaybo
— Casualidad, Chirino,	Cumarebo

UITGEKLAARD—SEPTEMBER.

14. bark Maria del Carmen, Kraanwinkel,	
golet Gysbertha, De Brof,	
17. bark Dolores, Fernandez,	
18. golet Railway, Manson,	
bark Margartha, Brunow,	
golet Dorothea, De Lange,	
19. saluche Tunante, Alvarez,	
bark Anita, Martin,	
golet Rosaria, Aruca,	
— Minx, Gonville,	
20. bark Gregoria, Salas,	

Op verleden Zondag den 15den dezer, is van deze haven naar het Moederland vertrokken, Z. M. Transport Schip DOMPRECHT, gekommandeerd door den kapitein luitenant JONCKER.

TER OPLOSSING.

CHARADE.

Op bedden vindt men myn geheel;
Onthoofd ben ik op tafel veel;
Onthald ben ik altyd meer dan één;
Ontlyd een voedsel zonder been;
En 't staartje dat er overschiet,
Hooft by de consonanten niet.

L.

Nalezingen uit de jongst ontvangene Nieuw Yorksche Couranten.

Onder het rubriek "March of Mind in Virginia," (Voortgang van verlichting in Virginia) vinden wij in eene Nieuw Yorksche Courant de volgende besluiten van een genootschap (Anti Temperance Society), tegen de matigheids genootschappen in de Vereenigde Staten van Noord Amerika.

Besloten. "Dat wij de onmatigheid beschouwen als eene vernielende ondegd voor individuen, doch dat de matigheids genootschappen even vernielend zijn voor maatschappijen: de Scylla en Charybdis,* beide moeten vermeden worden.

Besloten. "Dat de wereld reeds te veel, inzonderheid door dweepzucht, beheerscht wordt, en zoo zij aan zich zelve overgelaten wierd, voorbeeld en geenzins invloed hare ondegden zal verbeteren.

Besloten. "Dat wij gelooven dat matigheid bestaat in het wel gebruiken en niet in de geheele onthouding van het gebruik der Goddelijke gaven.

Besloten. "Dat wij vrijheid, godsdienst en godsvrucht in werken beminnen, maar dat wij ongebondenheid, dweepzucht en de overdaad van prediken en bidden afschuw."

Wij moeten den lezer opmerkzaam maken dat de matigheids genootschappen in de V. S. van Noord Amerika, niet zoo veel voortgang in het zuidelyke als in het noordelyke gedeelte gemaakt hebben.

In hoeverre de redeneringen vervat in de opgemelde besluiten juist zijn, laten wij aan de beoordeeling van den lezer zelve over. De vermaarde geneeskundige Hufeland merkt elders in een werk aan: dat de tyd der ontdekking van geestryke dranken een nieuw tydperk daarstelt van vele kwalen, inzonderheid zenuwe toevallen. Als van zelve wordt de aandacht gevestigd op dat tijdstip, waarin velen te voren onbekende ziekten te voorschyn zijn gekomen; en wist men niet der ontdekking van geestryke dranken, zoo zoude men hebben moeten beweren dat er iets in de natuur was gebeurd, welke een nadeeligen invloed op het menschelyk gestel uitoefende; doch de ondervinding heeft geleerd hoe schadelijk het gebruik van geestryke dranken voor het menschelyk ligchaam is. Het is echter niet te ontkennen dat men in Amerika al te zeer tot het uiterste overgeheeld heeft. Al te veel is ongezonder!

De bevolking der V.S. van Noord Amerika.

Eene Nieuw Yorksche Courant deelt den volgenden staat mede der bevolking van de V. S. van Noord Amerika.

De grootste bevolking op eene vierkante myl bevindt zich in het distrikt Columbia, ten bedrage van 393 zielen. In den staat Connecticut is de bevolking op eene vierkante myl 63; in Rhode Island 72; in Massachusetts 81; in Maryland en New Jersey 40; in Ohio 24; in New York 41; en in Pensylvania 30.

Men berekent dat de bevolking van den staat van Nieuw York in 1840, 2,500,000 of 200,000 meer dan die van gansch Nieuw Engeland en omtrent even zoo veel als die van al de Noordwestelyke landstreken zal bedragen.

De bevolking van den staat Pensylvania wordt berekent op 1,700,000 zielen; die van den staat Ohio 1,300,000; die van den staat Virginia bedraagt enige duizenden meer; waaruit blijkt dat de oudste gestichte staat, welke in 1790 eene bevolking van 747,000 zielen had, is overschreden geworden door eenen staat, welke niet vóór 1769 eene regering bekwaam en niet vóór 1802 tot eenen staat verheven werd. In 1790 telde Ohio eene bevolking van slechts 3000 zielen. Deze provincie heeft in haren schoot zelve de bron waaruit de grootste bevolking onder de staten der unie kan voortvloeijen; zij kan zonder bezwaar eene zoo digte bevolking als die der Nederlanden onderhouden; zij omvat 36,000 vierkante mylen; terwyl Virginia 64,000, welke is binnen 1000 des ganschen omtrek van Nieuw Engeland en maakt Virginia de

grootste zoo wel als de oudste der staten. De staat die hier opvolgt, is Georgia, inhoudende 62,000 vierkante mylen; dan Missouri 60,000; Illinois 55,000; Florida 50,000; New York 46,000; Pennsylvania 44,000; Noord Carolina en Louisiana ieder 48,000; Delaware 5000; en Rhode Island houdt in slechts 1,350 vierkante mylen.

De snelste voortgang der bevolking merkt men in den staat van Ohio, welke in den tyd van 10 jaren van 3030 tot 45,000 is toegenomen en in de volgende tien jaren tot 230,000. Deze laatste vermeerdering wordt berekend tegen 409 percent in tien jaren; terwyl de begroting der bevolking van de gansche unie voor de laatste tien jaren eene vermeerdering van 33 pct. heeft opgeleverd en die van Nieuw Engeland iets minder dan 19. Die van New York was nimmer grooter dan 72 pct., van Maine 58, van Indiana 194, Illinois 350, Florida 500, Michigan 754, Arkansas 1344. De snelste voortgang der bevolking heeft in de vroegere neêrsettingen plaats gehad.

Men berekent de bevolking der Vereenigde Staten in 1840 op 17 millioenen.

Toen in 1814 de restauratie der Bourbons in Frankryk plaats had, deed de R. K. geestelykheid klagten aan het gouvernement over het verminderen der bisschoppelyke zetels onder het bestuur van Napoleon, die, zeiden zij, het oogmerk had de geestelykheid te decimeren. De eerste zorg van Lodewyk XVIII. bij het beklimmen van den troon, was om een afgevaardigde naar Rome te zenden, die een nieuw concordaat met den Paus sloot, waarbij de aartsbisschoppelyke en bisschoppelyke zetels zoodanig vermeerderd werden, dat zij byna het dubbele getal uitmaakten als onder Napoleon. Ook de mindere geestelykheid werd zoo vermeerderd, dat er voor elke 550 zielen een priester moest wezen.

Concordieren

Is verleren

zegt een oud Duitsch versje, wyl men van overoude tyden af aan uit de ondervinding weet, dat alle concordaten ten voordeele van den Paus en ten nadeele der wereldryke vorsten zijn gesloten geworden. De Koning der Nederlanden heeft de waarheid hiervan ondervonden, toen hij in 1801 een concordaat gesloten tusschen zijnen afgevaardigde de Celles en het Roomsche Hof.

Deze vermeerderde bisschoppelyke zetels waren kostbaar voor Frankryk; er werd dus onlangs in de kamer der gedeputeerden een voorstel door een der leden gedaan, om het getal der bisschoppelyke zetels weer te brengen zoo als zij waren vóór het concordaat van 1814. Dit voorstel is met meerderheid van stemmen doorgegaan, zonder in aanmerking te nemen dat hierdoor het gemelde concordaat geschoonden werd. Men zal echter den zachten weg inslaan en de nieuw opgerigte bisschoppelyke zetels eerst bij de uitsterving der bisschoppen, vernietigen.

Dit besluit heeft eene groote ontevredenheid onder de Pausgezinden in Frankryk veroorzaakt. Van alle kanten heeft de R. K. geestelykheid petitien tegen deze wet bij de kamer der Pairs ingezonden, in navolging van hetgene hunne collegas in vorige jaren in België gedaan hebben.

Het tegenwoordige Fransche gouvernement schynt ten opzichte der R. K. kerk denzelfden weg inslaan, dien het republikeinsche en keizerlyke gouvernementen insloegen; in plaats van hervormingen in de R. K. kerk in te voeren, zoo als in Sileziën geschied is, waar het celibaat, het gebruik der latynsche taal en andere vormen zijn afgeschaft, zoekt men het maar daar benen te brengen om het getal der geestelyken zoo gering als mogelijk is te maken. Zelfs zoekt het tegenwoordige gouvernement alle hervormingen in de Roomsche kerk tegen te gaan, al schieft het daardoor onlusten. Op onderscheidene plaatsen in Frankryk, waar de gemeente zelve een pastoor der Fransche katolyke kerk gekozen en het kerk gebouw tot zijn dienst heeft bestemd, is het kerkgebouw door geweld van wapenen der gemeente ontruikt geworden, op dat er een Roomsche katolyke priester den dienst in zoude verrigten. Zulks heeft dan ook niet plaats gehad dan met opschudding en bloedvergieting.

Is dit godsdienst vrijheid? Gebeurde zulks niet even zoo in de zestiende eeuw

in de Nederlanden onder Philip II. toen deze koning door middel van krygsvolk den hervormden de kerken ontweldigde en bondwingen wilde om de mis in het Latyn aan te hooren? Als de Franschen bezielde waren door verlichtte godsdienst yver in plaats van het ongeloof, zouden zij zich eenparig tegen zulke godsdienst dwangmiddelen verzetten.

Belangryke ontdekkingen in het Magnetismus.

In eene der jongste zittingen der koninklyke sociëteit te Londen, hield Professor Kiel, van Jena, eene voorlezing over zijne verbeterde methode om de magnetische kracht in het yzer of zeilsteen op te hoopen en tevens zijne methode door proeven te bevestigen. Een klein magneet, dat hij bezit en slechts 5 ponden weegt, is in staat om een gewigt van 100 tot 130 ponden op te houden, volgens den staat der atmosfeer; want het magnetismus wordt zoo wel als de elektrisiteit door den invloed van den dampkring gewijzigd.

Een voorbeeld van zoodanige ophooping der magnetische kracht, als in gemelde zeilsteen is, is tot dus toe niet bekend, en de professor verzekerde dat deze kracht door den loop des tyds niet vermindert.

Deze magneet bezit ook de eigenschap om eene chemische werking daar te stellen; bvb. om het planten blaauw eene roode kleur te geven, om de kristallisatie te bevorderen enz.; en wat het meeste bewondering baart, is dat deze versterkte magneten invloed op het zenuw gestel uitoefenen. Tot nog toe had men nooit onderzocht dat de magneet eenigen invloed op het menschelyk ligchaam uitoefent.

Het dierlyk magnetismus met behulp van hetwelke men zenuw zwakke menschen in den staat van clairvoyance brengt, heeft geene andere overeenkomst met de zeilsteenkracht of het physische magnetismus, dan de naam. De sterkste proef, die de sympathie dezer krachtige magneet met de zenuwen bewijst, wordt aangetoond door de vermindering van temperatuur die eene zenuw ondergaat, wanneer men de magneet met haar in aanraking brengt, hetwelk een pynlyk gevoel van koude in die zenuw veroorzaakt. Dat zulks geene verbeelding is, blijkt uit de volgende proef, die bij de aanraking der magneet, van 5 tot 7 graden daalt.

Vervolgens heeft men te Londen in het hospitaal deze magneet aangewend op kwalen van het zenuw stelsel, als zenuw pyn, hoofdpyn, tic douloureux, vallende ziekte, beroerte, reumatismus, jicht, kramp, enz. De lyders gevoelen onmiddelyk verligting. (zegt de heer Booth, de voorlezer in de scheikunde in de koninklyke sociëteit,) en door de menigvuldige proeven en de in het oog vallende genezingen, die ik in de ziekenhuizen heb gezien, ben ik overtuigd, "gaat hij voort," dat deze ontdekking een nieuw tydperk in de geschiedenis der geneeskunde zal uitmaken.

In vroegere tyden dacht men dat de zeilsteenkracht zich alleen tot het yzer bepaalde. Latere ontdekkingen leerden dat alle lichamen en de natuur aan den invloed dier kracht onderworpen zijn, want elke stoffe, als hout, steen, been, enz. in den vorm van een kompas naaldje gesneden en aan een draad opgehangen, wordt door een sterken magneet aangetrokken of afgestoten, even als het naaldje eener kompas. Eindelyk deed men de galvanische ontdekking der sympathie tusschen de galvanische elektrisiteit met het magnetismus. — Verders ontwaarde men hare invloed op het noorderlicht* en de vulkanen; en thans kan men door middel van eenen galvanischen stroom een koperen kompasnaald even zoo wel de hemelstreken doen aanwyzes als onze gewone yzeren naald. Het was dus wel vooruit te zien dat eene kracht, die zulk eene groote rol in de werkingen der natuur speelt, ook invloed moest uitoefenen op het dierlyke organisme en de plantengroei; doch er ligt nog een digten sluier over dit gedeelte der natuurkunde, die men thans begonnen is opteligen.

* De Heer Arago bemerkt te Parys aan het kompas wanneer er noorderlichten in Rusland plaats hebben. Deze waarnemingen worden naderhand bevestigd uit de correspondentie, welke gemelde natuurkundige houdt met de geleerden te Petersburg en te Casan.

* Scylla, de eigenaam van eene gevaarlyke klip in de zeeënge tusschen Italic en Sicilie; en

Charybdis, eene draakolk in de zeeënge van Messina: de Charybdis der ouden.

Oorsprong der Engelsche Zeemagt.

In het jaar 1224 telde men in Engeland zes en twintig havens, behalve die van de provincien Cornwall en Devonshire. Liverpool was destyds slechts een dorp tot het distrikt van Wallon behoorende. In 1253 leide Koning HENDRIK beslag op alle schepen, zoo Engelsche als vreemde, om zich daarvan in zynen krygstogt tegen de Baronnen van Gasconne te bedienen. Het getal dier schepen bedroeg meer dan duizend, waaronder drie honderd groote waren. De jaarboeken van 1555 maken een onderscheid tusschen de oorlogschepen en andere vaartuigen; de eerstgemelde waren voornamelyk te Yarmouth, Bristol, Lynne, Kingston (upon Hull) en te Ravenser gestationneerd; doch het is niet bekend of die schepen van eenen verschillenden bouw waren, dan of zy zich alleen door meer grootte en heichtheid van de koopvaardyschepen onderscheidde. Zy waren echter geen nationaal eigendom, want men noemde ze de oorlogschepen van Yarmouth, van Bristol, enz.

In 1336 wordt in de geschiedenis het eerst van Liverpool als van een ontlukende haven melding gemaakt. Twee jaren daarna liet Koning EDUARD zyne eigene twee galeien aan de oostkust van Engeland kruisen, om de Schotten en hunne bondgenooten te bestryden en om de transportschepen, die den wil naar Schotland hadden, te beschermen. Dit is, zoo veel men weet het eerste voorbeeld van een konvooi van koopvaardyschepen door oorlogsvaartuigen.

In hetzelfde jaar vernielden de Franzchen Southampton, destyds de aanzienlykste haven van Zuid-Engeland. De Koning beval het eiland Scheppy met troepen te bezetten, de stad Londen aan de boorden van den Teems met steenen en planken te versterken, en het Kanaal te sluizen, om de vyandelyke schepen den aantogt te beletten. Ieder inwoner van Londen, zonder onderscheid, zelfs de geestelyken niet uitgezonderd, was genoodzaakt tot de kosten hiervan by te dragen.

Nadat de Engelsche zeemagt, in 1340 zwarc verliezen ondergaan had, verbood Koning EDUARD den verkoop van schepen aan vreemden en gelastte een' nauwkeurigen staat op te maken van alle schepen, die in de onderscheidene havens van zyn ryk aanwezig waren. In het volgende jaar beval hy aan de overheden in de verschillende havens van Engeland, om alle schepen van zestig tonnen en daarboven, zoo mede alle sloepen en barkassen tot den oorlog uit te rusten. Hy beriep ook de afgevaardigden der voornaamste reeders van deze havens, om te Westminster een commissie samen te stellen, welke hem een verslag nopens de zeevaart en de verbeteringen der uitrustingen moest indienen. In 1344 deed de Koning Vertegenwoordigers te Londen byeen komen, om eenen raad van Zeevaart (Naval parliament) te vormen.

In Londen is door den Heer C. MOREAU voor eenigen tyd een zeer belangryk werk in het Fransch uitgegeven, ten titel voerende: *Spereu chronologique de la Marine Anglaise tant royale que commerciale*. Dit werk steunt op ochte en officiële bescheiden, en de schryver geeft met pryswaardige naauwkeurigheid, telkens de bronnen op, uit welke hy zyne opgaven zamenstelt. Men vindt daarin een verslag nopens de schepen en vaartuigen, welke de Engelsche havens tot de Vloot gelovend hebben, waarmede EDUARD III Calais belegerde. Vyf en twintig schepen des Konings waren met vier honderd negentien koppen bemand; bovendien zond:

Londen	25 schepen, bemand met 662 koppen.
Newgate	15 ——— ——— — 160 ———
Sandwich	22 ——— ——— — 604 ———
Doevres	18 ——— ——— — 336 ———
Winchelsea	21 ——— ——— — 596 ———
Weymouth	20 ——— ——— — 264 ———
Darmouth	31 ——— ——— — 757 ———
Plymouth	25 ——— ——— — 603 ———
Looe	20 ——— ——— — 325 ———
Fowey	47 ——— ——— — 770 ———
Bristol	24 ——— ——— — 608 ———
Shereham	20 ——— ——— — 329 ———

Deze maakten de zoogenaamde Noordelyke Vloot uit; van de Zuidelyke leverde:

Newcastle	17 schepen, bemand met 414 koppen,
Hull	16 ——— ——— — 466 ———
Yarmouth	43 ——— ——— — 1095 ———
Barton	17 ——— ——— — 361 ———

en meer andere havens naar evenredigheid.

Ook de Buitenlandsche havens versterkten de Engelsche Vloot:

Bayonne zond	15 schepen of vaart. met 439 koppen.
Spanje	7 ——— ——— — 184 ———
Vlaanderen	14 ——— ——— — 133 ———
Gelderland	1 ——— ——— — 24 ———

De Koningsvloot telde vyf en twintig zeilen; de Zuidelyke Vloot vier honderd en acht en de Noordelyke twee honderd zes en tachtig. Boven deze zeven honderd en negentien Engelsche schepen, waren er nog een van Ierland en zeven en dertig vreemde: in het geheel zeven honderd zeven en vyftig schepen en vaartuigen bemand met veertien duizend negen honderd zes en vyftig koppen.

Het hier aangehaalde document is byzonder merkwaardig, omdat het in de geschiedboeken de eerste bekende staat eener Engelsche Vloot is.

In 1381 werd bevolen, dat geen Engelsche onderdaan enige koopwaren zoude vermogen in of uit te voeren, ten zy in schepen aan 's Konings onderdanen toebehoorende: dit is de eerste navigatie-akte, welke door het Engelsche parlement vastgesteld is. In 1382 gaf dat parlement aan de vreemde kooplieden vryheid om onder de bescherming des Konings handel te drijven. De vloot van HENDRIK V. welke tot eenen inval in

Frankryk (1413) bestemd was, bestond uit vyftien honderd zeilen.

Er bestaat ook een merkwaardig document betreffende de de Engelsche Vloot in 1512. Boven drie duizend gewapende manschappen voor de zeedienst, hadden zich zeven honderd zoesoldaten (mariniërs) en kanonniërs aan boord van den Regent ingescheept, op welk schip Koning HENDRIK VIII zich in persoon bevond. De Admiraal genoot een dagelysch traktament van zestien Shillings (byna tien gulden) voor zoo lang als hy in zee was, en ieder Scheepkapitein anderhalve Shilling. De soldaten werden by de maand van acht en twintig dagen betaald, tegen tien Shillings de man. De Regent was van duizend, de andere schepen en vaartuigen van zeventig tot twee honderd tonnen, zonder de transportsloepen en barkassen te rekenen.

Zoodanig was de oorsprong der Engelsche zeemagt, die in latere tyden onophoudelyk aangegroeid en thans de magtigste van den ganschen aardbodem is. Voor de drie laatstverloopen eeuwen zyn de opgaven en documenten volledig voorhanden. Het getal der schepen van den tegenwoordigen tyd kan met die van het jaar 1512 niet meer in vergelyking worden gebragt. In 1826 telde men in Engeland vyftien duizend acht honderd een en veertig koopvaardyschepen, te zamen uitmakende een scheepsruijme van één millioen en negen honderd acht en vyftig duizend zeven honderd zestien tonnen: mitagaders zes honderd en zes schepen van de Koninklyke marine, daaronder begrepen die, welke op stapel stonden en die welke vertimmerd werden. Acht en twintig dezer schepen zyn van acht en negentig tot honderd en twintig stukken (zoogenaamde drie-dekkers, *First-rate men of war*); honderd zeven en dertig linieschepen en fregatten van vyftig tot vier en tachtig stukken, honderd zeventien korvetten, brikken, enz. van vier en twintig tot acht en veertig; voorts schoeners en andere vaartuigen.

De dooden staan somtyds uit huanne grafven op.

De justitie volgt op dit oogenblik in Parys het spoor van een moordfeit, welks voltrekking reeds tot 1821 zoude opklommen, en hetwelk, luidens den eersten aanleg van het regtsonderzoek, gepleegd zoude zyn geworden op den persoon van zekere weduwe Houet door haren schoonzoon Robert, die tot medepligtige zoude hebben eenen zich noemenden Bastien. Wy laten hier de byzonderheden volgen die ter onzer kennis zyn gekomen en welker geregtelyke behandeling een voornaam pleitgeding te meer voor de jaarboeken der regtspleging zal opleveren.

De weduwe Houet, die hare dochter aan den Heer Robert had uitgehuwd, werd gehouden een vermoegen van 150 á 200 duizend francs te bezitten. Zy verkeerde met haren schoonzoon op tamelyk onvriendelyken voet, en zag hem slechts zelden. Op zekeren morgen, toen zy voornemens was hare koffij te nuttigen, welke zy de gewoonte had zelve voor zich gereed te maken, kwam iemand, die onbekend is gebleven, naar haar vragen; zy ging hare kamer uit doch kwam niet terug en is sedert niet weder gezien. De nasporingen van het geregt waren vruchteloos, en men twyfelde er niet aan, dat zy was vermoord geworden. De eerste verdenkingen vielen op haren schoonzoon, die in verzekerde persoonsbewaring werd genomen, een geregtelyk verhoor doorstond, en later, krachtens een besluit van niet onvankelykheid der aanklagte, vrygelaten werd. Ten jare 1824 eenige nieuwe aanduidingen verkregen zynde, werd Robert andermaal in handen der geregtigheid overgegeven, maar een besluit der kamer van inbeschuldiging stelling schonk hem zyne vryheid weder, vermits tegen hem geene toerikend voldongene aanklagte bestond.

Naby tien jaren tyds zyn verstreken sedert deze laatste geregts akte tegen Robert was gerigt geworden; etelyke maanden nog, en zyn gruwelfeit (indien hy werkellyk er de dader van is) ware regtens verjaard geweest, toen nieuwe door de overheid opgespoorde aanduidingen tegen hem de zwaarste verdenkingen zyn komen opwerpen. De voormaals tegen hem opgezamelde beschuldigingen waren der justitie niet voldoende voorgekomen, maar de verdenking volgde hem na tot in de verblyfsplaats welke hy zich had gekozen; de politie waakte. Men vernam dat hy gestadig door Bastien met dringende aansoeken werd lastig gevallen, en men wist ook dat laatstgemelde herhaalde keeren gezegd had, dat Robert hem veel gelds schuldig was zoo als hy dan ook onderklaats op zekeren dag zich snoevende had uitgelaten, eenen brief te hebben op de post gedaan, die onmogelyk onbeantwoord kon blyven. Het adres van dien

brief luidde op Bourbonne les Bains, in welke plaats Robert gemeenlyk zyn verblyf hield. De chef der veiligheids politie begaf zich derwaarts, en toegerust met een bevelschrift tot medebrenging, nam hy Robert in persoonsbewaring en legde te gelyker tyd beslag op den brief die door Bastien aan hem was gerigt. In den brief herhaalde laatstgenoemde zyne aanmaning om geld, en voegde daarby de zonderlingste bedreigingen. "Herinner u," schreef hy nagenoeg in deze bewoordingen, "herinner U den tuin, achter het huis, in de straat Faugirard, No. 81 — — — — Gy weet — — — — op vyftien voet van den achtermuur — — — — op vier voet van den zymuur. — — — — De dooden staan somtyds uit hunne gaven op — — — —"

Bastien werd gevat en met Robert naar Parys gevoerd. Een der Heeren Raden van het geregtshof is belast geworden met het onderzoek in deze zaak, en met het waarmaken der vreeselyke bewyzen welke de brief van Bastien scheen aan te geven. De gezegde Raadsheer heeft zich gisteren in het aangeduide huis, rue Faugirard, No. 81 begeven, bygestaan door den Heer Boys de Loury, geneesheer, en vergezeld door doodgravers van het kerkhof du père la chaise. Robert en Bastien werden afzonderlyk naar het opgemaakte huis gebragt, ten einde getuigen te zyn van de opdelvingen welke men zich voornam in den tuin van hetzelfde te bewerkstelligen.

Al aanstonds vernam men in het huis, dat hetzelfde ten jare 1821 door Robert was gehuurd geworden; dat hy hetzelfde metterwoon nimmer had betrokken, en dat men eindelyk hem de huur van hetzelfde had opgezegd, wyl hy er nooit in kwam, anders dan des nachts. De opgravingen werden onmiddelyk aangevangen op de zoo men meende door den brief aangeduide plek, en waar in prieltje van eeringen was geplaatst. Men vond niets, doch ontdekte dat de grond er met eenige voeten aarde was opgehoogd geworden. De opgravingen werden verder voortgezet en byzonder op een plaats waar Robert, zoo had men opgemerkt, gedurende de eerste opgraving opzettelyk had stand genomen.

Hier werd de aarde opgespit, en weldra schoot des gravers spade, een harde zelfstandigheid doortekende, tot zeer diep in een holte af. "Daar zyn wy er," riep deze man, en terstond zynen arm in de door zyne spade gemaakte opening voortdringende, riep hy uit: "ik voel de beenderen van een lyk!" Robert bleef onbewegelyk zonder de minste ontsteltens te doen blyken; Bastien verbleekte. Het onderzoek ging zynen gang. Al uitdelvende bemerkte men weldra dat het aldaar begraven lyk met ongebluschte kalk was bedekt geworden, doch men had waarschyndlyk vergeten of water op uit te storten. De kalk, in stede van hare werking te doen en het ligchaam te verteren; had intengendeel gediend om hetzelfde te bewaren. Gedurende de lengte van tyd die sedert de begraving was verlopen, waren de vleeschdeelen verdwenen, en het lyk, tot een geraamte vervormd, had, ongetwyfeld, door deszelfs vermindering in omvang, de grondholte voortgebragt, welker verwelving de spade des doodgravers had doorgestoken.

De kalkkorst weggeruimd zynde, onderkende de geneesheer Boys-de-Loury dat het geraamte nog een koordstrik om den hals had. Van toen af nam men het als vaststaande aan dat de hier begraven mensch het slagtoffer eener vermoording was geweest.

Thans blyft nog over de identiteit van het skelet met de persoon der Weduwe Houet te waarmaken. Aan een harer vingers heeft men nog eenen gouden ring gevonden. Overigens heeft men geenerlei spoor van eenig kleedingstuk kunnen ontdekken. De nasporigen dienaangaande worden rusteloos voortgezet.

Robert en Bastien sluiten zich in binnen een volslagene ontkenning; laatstgemelde beweert dat de door hem geschreven brief volstrekt zonder eenigen zin is; de zoo zwaarwigtige omstandigheid van een lyk begraven te vinden, juist op de plaats welke hy heeft aangeduid, schryft hy toe aan een zonderlinge speling van het toeval. De nasporingen en het onderzoek der justitie zal ongetwyfeld al datgene in het daglicht brengen, wat in deze afgryzenwekkende daad, nog als verborgen of geheimzinning kan zyn overgebleven.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkerij van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prijs derzelve is f 12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prijs der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor een Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.